

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2017. október 19.*

„Előzetes döntéshozatal – 92/43/EGK irányelv – A természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelme – (EU) 2015/72 végrehajtási határozat – Az atlanti bioföldrajzi régió közösségi jelentőségű természeti területeit tartalmazó jegyzék – A természeti terület felszíni területének méretcsökkentése – Tudományos tévedés – Érvényesség”

A C-281/16. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Raad van State (államtanács, Hollandia) a Bírósághoz 2016. május 20-án érkezett, 2016. május 18-i határozatával terjesztett elő

a **Vereniging Hoekschewaards Landschap**

és

a **Staatssecretaris van Economische Zaken** között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (negyedik tanács),

tagjai: T. von Danwitz tanácselnök, C. Vajda, Juhász E., K. Jürimäe és C. Lycourgos (előadó) bírák,

főtanácsnok: J. Kokott,

hivatalvezető: L. Hewlett főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2017. május 11-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Vereniging Hoekschewaards Landschap képviseletében A. Jonkhoff és W. Zwier advocaten,
- a holland kormány képviseletében K. Bulterman, B. Koopman és C. S. Schillemans, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviseletében E. Manhaeve és C. Hermes, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2017. június 15-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: holland.

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az atlanti biogeográfiai régió közösségi jelentőségű természeti területeit tartalmazó, nyolcadik alkalommal frissített jegyzék elfogadásáról szóló, 2014. december 3-i (EU) 2015/72 bizottsági végrehajtási határozat (HL 2015. L 18., 385. o.) érvényességére vonatkozik.
- 2 Ezt a kérelmet a Vereniging Hoekschewaards Landschap és a Staatssecretaris van Economische Zaken (gazdasági ügyekért felelős államtitkár, Hollandia) (a továbbiakban: államtitkár) között folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő, amelynek tárgya egy különleges természetmegőrzési terület (a továbbiakban: KTT) felszíni területének csökkentése.

Jogi háttér

Az uniós jog

A 92/43/EGK irányelv

- 3 A 2006. november 20-i 2006/105/EK tanácsi irányelvvel (HL 2006. L 363., 368. o.) módosított, a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről szóló, 1992. május 21-i 92/43/EGK tanácsi irányelv (HL 1992. L 206., 7. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 1. kötet, 102. o.) 1. cikke így szól:

„Ezen irányelv alkalmazásában:

- a) védelem: valamennyi, a vadon élő állat- és növényfajok természetes élőhelyei és populációi e) és i) pontban meghatározott kedvező védettségi helyzetének [helyesen: állapotának] fenntartásához, illetve helyreállításához szükséges intézkedés;

[...]

- e) egy természetes élőhely védettségi helyzete [helyesen: állapota]: a természetes élőhelyet és jellegzetes fajait érintő azon hatások összessége, amelyek a 2. cikkben meghatározott területen belül hosszú távon befolyásolhatják az élőhely természetes kiterjedését, szerkezetét és funkcióit, csakúgy mint jellegzetes fajainak hosszú távú fennmaradását.

Egy természetes élőhely védettségi állapota abban az esetben minősül »kedvezőnek«, ha:

- természetes kiterjedése és az azon belül található területek nagysága állandó vagy növekvő, továbbá
- hosszú távú fennmaradásához szükséges sajátos szerkezete és funkciói biztosítottak, és valószínűleg a belátható jövőben is biztosítottak lesznek, továbbá
- jellegzetes fajainak védettségi helyzete [helyesen: állapota] az i) pontban meghatározottak szerint kedvezőnek minősül;

[...]

- i) egy faj védettségi helyzete [helyesen: állapota]: a fajt érintő azon hatások összessége, amelyek a 2. cikkben meghatározott területen belül hosszú távon befolyásolhatják a faj populációjának eloszlását és sűrűségét.

A védettségi helyzet [helyesen: állapot] abban az esetben minősül »kedvezőnek«, ha

- az érintett faj populációinak dinamikájára vonatkozó adatok azt mutatják, hogy a faj képes hosszú távon fenntartani magát természetes élőhelyének életképes alkotórészeként, továbbá
- a faj természetes előfordulási területe nem csökken, és valószínűleg a belátható jövőben sem fog csökkenni, továbbá
- kellő nagyságú élőhely áll rendelkezésre jelenleg, és valószínűleg a jövőben is a faj populációinak hosszú távú fennmaradásához;

[...]

- k) közösségi jelentőségű természeti terület: olyan természeti terület, amely az azt magában foglaló bioföldrajzi régió vagy régiókon belül jelentős mértékben hozzájárul az I. mellékletben felsorolt természetes élőhely [helyesen: természetes élőhelytípus] vagy a II. mellékletben felsorolt faj kedvező védettségi állapotának fenntartásához, illetve helyreállításához, csakúgy mint a 3. cikkben említett Natura 2000 egységességéhez, és/vagy a biológiai sokféleség fenntartásához az érintett bioföldrajzi régió vagy régiókon belül.

[...]

- l) [KJTT]: olyan, közösségi jelentőségű és a tagállamok által törvényi [helyesen: jogszabályi], közigazgatási és/vagy szerződéses aktus útján kijelölt természeti terület, amelyben meghozták a szükséges intézkedéseket azon természetes élőhelyek és/vagy fajok populációinak kedvező védettségi helyzetének [helyesen: állapotának] helyreállítására, illetve fenntartására, amelyek céljára a természeti területet kijelölték;

[...]”

- 4 Az „élőhely”-irányelv 2. cikke így rendelkezik:

„(1) Az irányelv célja, hogy a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelmével hozzájáruljon a biológiai sokféleség biztosításához az [EUM-Szerződésben] érintett tagállamok európai területén belül [helyesen: a tagállamoknak az [EUM-Szerződés] hatálya alá tartozó európai területén belül].

(2) Az irányelvnek megfelelően hozott intézkedések célja a közösségi érdekelttségű [helyesen: jelentőségű] természetes élőhelyek, valamint vadon élő állat- és növényfajok kedvező védettségi helyzetének [helyesen: állapotának] fenntartása, illetve helyreállítása.

(3) Az irányelvnek megfelelően hozott intézkedések figyelembe veszik a gazdasági, társadalmi és kulturális igényeket, valamint a regionális és a helyi sajátosságokat is.”

- 5 Ezen irányelv 3. cikke (1) bekezdésének első albekezdése előírja:

„A [KTT-k] egységes európai ökológiai hálózatát Natura 2000 néven hozzák létre [helyesen: Natura 2000 néven létrehozzák a KTT-k egységes európai ökológiai hálózatát]. Az I. mellékletben felsorolt természetes élőhelytípusokat magában foglaló, továbbá a II. mellékletben felsorolt fajok élőhelyéül szolgáló természeti területekből álló hálózat célja, hogy biztosítsa az érintett természetes élőhelytípusok, valamint az érintett fajok élőhelyeinek kedvező védettségi állapotának fenntartását vagy adott esetben helyreállítását természetes kiterjedésükön, illetve elterjedési területükön belül”.

6 Az említett irányelv 4. cikke értelmében:

„(1) A III. mellékletben (1. szakasz) meghatározott követelmények és a vonatkozó tudományos ismeretek alapján minden egyes tagállam benyújtja a megfelelő természeti területek javasolt jegyzékét, amelyben feltüntetik, hogy az I. mellékletben felsorolt természetes élőhelytípusok, illetve a II. mellékletben felsorolt őshonos fajok közül melyek fordulnak elő az egyes természeti területeken. [...] A 11. cikkben említett felügyeleti tevékenység eredményeinek ismeretében a tagállamok adott esetben javasolják a jegyzék kiigazítását.

[...]

(2) A III. mellékletben (2. szakasz) meghatározott követelmények alapján, továbbá az 1. cikk c) pontjának iii. alpontjában említett öt bioföldrajzi régió, valamint a 2. cikk (1) bekezdésében említett terület egészének keretén belül a Bizottság – a tagállamokkal egyetértésben – az általuk készített jegyzékek felhasználásával összeállítja a közösségi jelentőségű természeti területek jegyzékének tervezetét, amely megállapítja, hogy mely természeti terület foglal magában egy vagy több elsődleges fontosságú természetes élőhelytípust, vagy mely szolgál veszélyeztetett faj élőhelyeként [helyesen: amely felsorolja azokat a területeket, ahol egy vagy több elsődleges fontosságú természetes élőhelytípus található, illetve amelyek egy vagy több veszélyeztetett fajnak adnak otthont].

[...]

A Bizottság a 21. cikkben megállapított eljárással összhangban hagyja jóvá a közösségi jelentőségű természeti területek jegyzékét, amely megállapítja, hogy mely természeti terület foglal magában egy vagy több elsődleges fontosságú természetes élőhelytípust, vagy mely szolgál veszélyeztetett faj élőhelyeként.

[...]

(4) Egy közösségi jelentőségű természeti terület (2) bekezdésben megállapított eljárással összhangban történő jóváhagyása után az érintett tagállam a lehető leghamarabb – de legkésőbb hat éven belül – [KTT-vé] nyilvánítja az érintett területet, és meghatározza annak különös fontosságát annak alapján, hogy az egyes természeti területek mennyire fontos szerepet töltenek be az I. mellékletben felsorolt természetes élőhelytípusok, illetve a II. mellékletben felsorolt fajok kedvező védeltségi állapotának biztosításával történő fenntartása, illetve helyreállítása, valamint a Natura 2000 hálózat egységessége szempontjából, figyelembe véve továbbá, hogy milyen mértékben fenyegeti a károsodás vagy a pusztulás veszélye az egyes természeti területeket.

[...]”

7 Az „élőhely”-irányelv 9. cikke az alábbiakat mondja ki:

„A Bizottság a 21. [helyesen: 19.] cikkben megállapított eljárással összhangban rendszeresen megvizsgálja a Natura 2000 hozzájárulását a 2. és a 3. cikkben kitűzött célok eléréséhez. Ennek során megfontolásra kerülhet egy korábban kijelölt [KTT] visszaminősítése is, amennyiben a 11. cikkben előírt felügyeleti tevékenység eredményeképpen észlelt természetes folyamat ezt indokolttá teszi”.

8 Ezen irányelv 11. cikkének szövege a következő:

„A tagállamok felügyelik a 2. cikkben említett természetes élőhelyek és fajok védeltségi állapotát, különös tekintettel az elsődleges fontosságú természetes élőhelytípusokra és a veszélyeztetett fajokra.”

- 9 Az említett irányelv III. melléklete rögzíti a közösségi jelentőségű természeti területeknek (a továbbiakban: KJTT-k) misősíthető területek kiválasztásának és a KTT-k kijelölésének szempontjait. Közelebbről az 1. szakaszra vonatkozó szempontokkal kapcsolatban, amely szakasz a „területek relatív jelentőségének nemzeti szintű értékelését az I. mellékletben szereplő természetes élőhelytípusok, illetve a II. mellékletben szereplő fajok tekintetében (beleértve a kiemelt jelentőségű természetes élőhelytípusokat és a kiemelt jelentőségű fajokat) foglalja magában, e melléklet az alábbi passzust tartalmazza:

- „A. A terület jelentőségének értékelésére vonatkozó szempontok az I. mellékletben szereplő természetes élőhelytípus esetében
- a) Az érintett természetes élőhelytípus reprezentativitási foka a vizsgált területen.
 - b) A vizsgált területen belül az érintett természetes élőhelytípus által elfoglalt terület aránya az ország egészén belül ugyanazon természetes élőhelytípus által elfoglalt teljes területhez képest.
 - c) Az érintett természetes élőhelytípus struktúrájának és funkcióinak védettségi foka, továbbá a helyreállítás lehetőségei.
 - d) A terület értékének általános értékelése az érintett természetes élőhelytípus védelmének szempontjából.
- B. A terület jelentőségének értékelésére vonatkozó szempontok a II. mellékletben szereplő faj esetében
- a) Az érintett faj vizsgált területen élő populációjának nagysága és sűrűsége ugyanazon faj országos populációihoz képest.
 - b) Az élőhelynek az érintett faj szempontjából fontos jellegzetességeinek védettségi foka, továbbá a helyreállítás lehetőségei.
 - c) A területen élő populáció elszigeteltségének foka az érintett faj természetes elterjedéséhez képest.
 - d) Az érintett faj védelmét szolgáló terület értékének átfogó értékelése”.

A Bizottság által az „élőhely”- irányelv 4. cikke (2) bekezdése harmadik albekezdése alkalmazásában elfogadott határozatok

- 10 A Bizottság a 92/43/EGK tanácsi irányelv értelmében az atlanti bioföldrajzi régió közösségi jelentőségű természeti területeit tartalmazó jegyzékének elfogadásáról szóló, 2004. december 7-i 2004/813/EK határozatával (HL 2004. L 387., 1. o.) a Holland Királyság javaslatára Haringvliet területét (Hollandia) KJTT-nek jelölte ki az NL1000015 kódszám alatt, 11 108 hektár (ha) felszíni területet illetően.
- 11 Az atlanti bioföldrajzi régió KJTT-i jegyzékének hét ezt követő frissítése fenntartotta e jegyzékben Haringvliet területét, ugyanazon felszíni területet illetően.
- 12 Ezzel szemben a Bizottság a 2015/72 végrehajtási rendelettel, amely az említett jegyzéket nyolcadik alkalommal frissítette, Haringvlietet csak 10 988 hektár (ha) felszíni területet illetően tartotta fenn KJTT-ként.

A holland jog

- 13 Az 1998. május 25-i Natuurbeschermingswet 1998 (a természetvédelemről szóló, 1998. évi törvény) 10a. cikkének (1) bekezdése így szól:

„Miniszterünk kijelöli a területeket az [élőhely-] irányelv végrehajtása [...] céljából”.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 14 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy a Leenheerenpolder egy, mintegy 110 hektár felszíni területű földgát, amely Haringvliet terület részét képezte, amikor ezen utóbbit a 2004/813 határozattal felvették az atlanti bioföldrajzi régió KJTT-einek jegyzékébe, mivel e földgát lehetőségeket rejtett magában a Haringvliet KJTT más részein megtalálható élőhelyek és fajok helyreállítása tekintetében. Úgy tervezték ugyanis, hogy a Leenheerenpoldert, amely akkoriban olyan mezőgazdasági területekből állt, amelyek nem adtak otthont az említett KJTT más részein megtalálható védett természetes élőhelyeknek és fajoknak, úgynevezett „gátmegszüntetési” akciónak vetik alá, amely azt jelenti, hogy e területet, potenciáljának kiaknázása céljából, az árapályjelenségnek kitett természeti területté alakítják.
- 15 A Holland Királyság egy 2013. július 4-i határozattal a természetvédelemről szóló 1998. évi törvény 10a. cikke alapján Haringvlietet KTT-nek jelölte ki, kizárta ugyanakkor e területből a Leenheerenpoldert. A Raad van State (államtanács, Hollandia) 2014. október 1-jei határozatával az előbbi határozatot megsemmisítette azon részében, amely szerint a Leenheerenpolder nem képezi részét e KTT-nek. Az államtanács úgy ítélte meg ugyanis, hogy mivel a Leenheerenpolder a Haringvliet KJTT-nek a Bizottság által a 2004/813 határozata óta rögzített határain belül húzódik, a Holland Királyságnak az „élőhely”-irányelv 4. cikke (4) bekezdésének alkalmazásában e földgátat az említett KTT-be kell foglalnia.
- 16 2013 októberében a Holland Királyság javasolta a Bizottságnak, hogy vonja ki a Leenheerenpoldert a Haringvliet KJTT-ből, következésképpen csökkentse annak felszíni területét.
- 17 2014. szeptember 10-i levelével a Bizottság kiegészítő magyarázatot kért e tagállamtól ezen, a Haringvliet KJTT felszíni területének csökkentésére vonatkozó projekttel kapcsolatban.
- 18 2014. szeptember 30-i levelében az államtitkár előadta a Bizottságnak, hogy a Leenheerenpolder nem tartalmaz természeti értékeket, és hogy felhagytak az e földgát visszaalakítására irányuló eredeti tervekkel, mivel Beningerwaard és Tiengemeten vizes területeinek és a Haringvliet KJTT kisebb méretű földgátjainak helyreállítása elegendő a KJTT védelmi céljainak megvalósításához. Az államtitkár hozzátette e levélben, hogy a gátmegszüntetési projekttel politikai, szociális és költségvetési okokból hagytak fel.
- 19 A Bizottság szolgálatai 2014. október 24-i levelükben azt válaszolták, hogy elfogadják a Haringvliet KJTT módosítására vonatkozó javaslatot, figyelembe véve egyrészt az e terület egyéb részeinek helyreállítási potenciálja tekintetében a holland hatóságok által végzett kedvező értékelést, másrészt azt, hogy bizonyos számú helyreállítási intézkedést már hoztak más térségekben. Ebben a levélben a Bizottság úgy vélte, hogy a Leenheerenpolder Haringvliet KJTT-be foglalására vonatkozó eredeti javaslat „tudományos tévedés”.
- 20 A Bizottság a 2015/72 végrehajtási határozattal, fenntartva Haringvliet területet az atlanti bioföldrajzi régió KJTT-inek listáján, e területből kizárta a Leenheerenpoldert.
- 21 Az államtitkár 2015. április 28-i határozatával, a természetvédelemről szóló 1998. évi törvény 10a. cikkének (1) bekezdése alapján és a 2015/72 végrehajtási határozat végrehajtása céljából KTT-nek jelölte a Haringvliet KJTT-t, kizárva abból a Leenheerenpoldert.
- 22 A Vereniging Hoekschewaards Landschap, mivel úgy vélte, hogy e földgát egyedi és olyan, a torkolatot érintő helyreállítási potenciált kínál, amilyen nincs máshol a Haringvliet KJTT-n belül, keresetet nyújtott be a 2015. április 28-i határozat ellen a Raad van State (államtanács) előtt.

- 23 A Raad van State (államtanács) kiemeli, hogy az államtitkár arra hivatkozott előtte, hogy a tudományos tévedés abban állt, hogy ő, amikor a Haringvliet terület KJTT-k jegyzékébe való felvételét javasolta, tévesen vélte úgy, hogy a Leenheerenpolder nem csupán alkalmas, de ezenfelül szükséges is e terület védelmi céljainak megvalósításához. E bíróság kétségeket táplál a tekintetben, hogy ilyen körülmények között, feltéve hogy a Holland Királyság kérelmét elegendő adat támasztja alá, az említett terület felszíni területének csökkentését indokolhatja ilyen okkal.
- 24 Ilyen körülmények között a Raad van State (államtanács) úgy határozott, hogy felfüggeszti az eljárást, és a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé előzetes döntéshozatalra:
- „Érvényes-e a [2015/72] végrehajtási határozat annyiban, amennyiben e jegyzékbe a Haringvliet területet a Leenheerenpolder nélkül veszi fel?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

- 25 Kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keres választ, hogy Haringvliet terület felszíni területének a Leenheerenpolder kizárásával, azzal az indokkal történő csökkentése, hogy az utóbbinak e területbe való eredeti belefoglalása tudományos tévedés eredménye volt, érvényes-e.
- 26 Előjáróban meg kell jegyezni, hogy a jelen ügy nem tartozik az „élőhely”-irányelv 9. cikkének alkalmazási körébe, amely cikk értelmében valamely KTT visszaminősíthető, „amennyiben a 11. cikkben előírt felügyeleti tevékenység eredményeképpen észlelt természetes folyamat ezt indokolta teszi”, mivel a Holland Királyság nem hivatkozott ilyen folyamatra.
- 27 Ugyanis, jóllehet a Bizottság a 2004/813 határozattal a Holland Királyság javaslatára és az „élőhely”-irányelv III. mellékletében felsorolt szempontok alkalmazásával vonta be a Leenheerenpoldert a Haringvliet KJTT-be, tekintettel annak az e KJTT-ben jelen lévő természetes élőhelytípusok és fajok helyreállítását érintő potenciáljára, ezen intézmény a Haringvliet KJTT említett földgátjának a 2015/72 végrehajtási határozat útján történő visszavonását azzal indokolta, hogy annak az említett KJTT-be történt eredeti belefoglalása tudományos tévedésnek minősül.
- 28 Az előzetes döntéshozatalra a Bíróság elé terjesztett kérdés megválaszolása céljából azt kell tehát megvizsgálni, hogy az „élőhely”-irányelv lehetővé teszi-e a Bizottság számára, hogy az érintett tagállam javaslatára csökkentse valamely KJTT felszíni területét abban az esetben, ha a területnek a KJTT-k jegyzékébe történt eredeti felvétele tudományos tévedésből történt, és adott esetben az alapügy tárgyát képező csökkentést indokolhatta-e jogszerűen egy ilyen tévedés.
- 29 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy a Bíróság a vadon élő madarak védelméről szóló, 1979. április 2-i 79/409/EGK tanácsi irányelvvel (HL 1979. L 103., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 1. kötet, 98. o.) kapcsolatban kimondta, hogy egy, valamely különleges védelmi terület kijelölésekor a Bizottság felé történő továbbítás során vétett hiba e hiba helyesbítése címén eredményezheti e terület felszíni területének csökkentését (lásd ebben az értelemben: 1999. november 25-i Bizottság kontra Franciaország ítélet, C-96/98, EU:C:1999:580, 55. pont). Az ezen ítélethez vezető ügyben a Bíróság megállapította, hogy a felszíni terület megjelölésére vonatkozó adminisztratív hiba orvosolható az érintett megőrzési terület kiigazítása folytán.
- 30 Továbbá, az „élőhely”-irányelv különös rendelkezéseinek hiányában, meg kell állapítani, hogy a KJTT-k jegyzékének kiigazítása – amelyre ezen irányelv 4. cikkének (1) bekezdése értelmében a tagállamok tesznek javaslatot a Bizottságnak – magában foglalhatja valamely terület felszíni területének csökkentését is, amelynek ugyanolyan eljárás szerint kell történnie, mint a terület említett jegyzékbe való felvételének (lásd analógia útján: 2014. április 3-i Cascina Tre Pini ítélet, C-301/12, EU:C:2014:214, 26. pont).

- 31 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy a Bizottságnak ahhoz, hogy a KJTT-k olyan listatervezetét állítsa össze, amely alkalmas a KTT-k egységes európai ökológiai hálózatának megalkotására, olyan listával kell rendelkeznie, amely „kimerítő jelleggel felsorolja azokat a területeket, amelyek nemzeti szinten olyan ökológiai jelentőséggel bírnak, amely az „élőhely”-irányelvnek a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állat- és növényfajok védelmére vonatkozó célkitűzése szempontjából relevánsnak tekinthető (2000. november 7-i First Corporate Shipping ítélet, C-371/98, EU:C:2000:600, 22. pont).
- 32 Kizárólag így valósítható meg az „élőhely”-irányelv 3. cikke (1) bekezdésének első albekezdésében megfogalmazott célkitűzés, azaz az érintett természetes élőhelytípusok, valamint az érintett fajok élőhelyei kedvező védettségi állapotának fenntartása vagy adott esetben helyreállítása azon természetes kiterjedésükön, illetve elterjedési területükön belül, amely esetleg az Európai Unió egy vagy több belső határán átnyúlik. Amint az ugyanis az irányelv 2. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben értelmezett 1. cikkének e) és i) pontjából kiderül, egy természetes élőhely vagy egy faj védettségi állapotának értékelésekor a tagállamoknak az EUMSZ hatálya alá tartozó teljes európai területét kell alapul venni (2000. november 7-i First Corporate Shipping ítélet, C-371/98, EU:C:2000:600, 23. pont).
- 33 Márpedig az „élőhely”-irányelv 4. cikke (1) bekezdése értelmében az érintett tagállam valamely területet a III. mellékletben meghatározott követelmények és a vonatkozó tudományos ismeretek alapján javasol. Ebből, a jelen ítélet 29. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlat fényében az következik, hogy amennyiben tudományos jellegű tényezők alapján nyilvánvaló e releváns tudományos információkat érintő tévedés fennállása, úgy az adott esetben indokolhatja valamely KJTT felszíni területének csökkentését.
- 34 Ezt az értelmezést megerősíti a Bíróság ítélkezési gyakorlata, amely szerint nem használandók feleslegesen a valamely természeti terület kezelését szolgáló források, amennyiben azok a természetes élőhelyek és fajok védelméhez feleslegesnek bizonyulnak (lásd ebben az értelemben: 2014. április 3-i Cascina Tre Pini ítélet, C-301/12, EU:C:2014:214, 28. pont).
- 35 Ugyanakkor, noha vitathatatlan, hogy a tagállamok bizonyos mérlegelési mozgástérrel rendelkeznek, amikor az „élőhely”-irányelv 4. cikke (1) bekezdésének értelmében javaslatot tesznek a KJTT-knek minősíthető területek jegyzékére (2014. április 3-i Cascina Tre Pini ítélet, C-301/12, EU:C:2014:214, 27. pont), nem rendelkezhetnek ugyanakkor ilyen mérlegelési mozgástérrel abban az esetben, ha a Bizottságnak valamely KJTT felszíni területének csökkentését javasolják.
- 36 Ugyanis, amint azt a főtanácsnok megállapította indítványának 28. pontjában, mivel a területnek a jegyzékbe való felvétele megalapozza azt a vélelmet, hogy az „élőhely”-irányelv értelmében e teljes terület jelentőséggel rendelkezik a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelmének célja tekintetében, egy, bizonyos természeti területek jegyzékből való törlésére vagy méretének csökkentésére irányuló tagállami javaslat annak bizonyítását feltételezi, hogy a kérdéses területeknek nincs az irányelv értelmében nemzeti szinten kiemelkedő ökológiai jelentőségük. A Bizottság pedig csak akkor fogadhatja el, illetve ültetheti át a javaslatot, ha arra a következtetésre jut, hogy e területek az Unió egésze szempontjából sem szükségesek.
- 37 A jelen ügyben a Bíróság rendelkezésére álló ügyiratokból kitűnik, hogy a holland hatóságok a Leenheerpoldernek a Haringvliet KJTT-ből való kivonása iránt a Bizottság elé terjesztett kérelmet nem azzal indokolták, hogy tévedtek az „élőhely”-irányelv 4. cikke (1) bekezdésének első albekezdésében említett javaslatnál során e földgát ökológiai jelentőségével, vagy azzal kapcsolatban, hogy az mennyiben képes hozzájárulni ezen irányelv 2. és 3. cikkéből kitűnő céljainak eléréséhez, hanem azzal, hogy 2011 folyamán határozat született a természetvédelemre vonatkozó nemzeti politika megváltoztatásáról. Konkrétan e hatóságok egyszer sem állították, hogy az említett földgátnak az érintett természetes élőhelyek és fajok helyreállítására vonatkozó potenciálja, e mezőgazdasági területnek az árapályjelenségnek kitett természeti területté való alakítása révén, megszűnt. A Bizottságnak 2014. szeptember 30-án címzett levelükben az említett hatóságok végső soron azt

mutatták be, hogy a természeti értékek e földgáton való fejlesztésére irányuló projekttel már felhagytak politikai, szociális és költségvetési okokból, tekintettel arra, hogy a Haringvliet terület többi részén párhuzamosan megvalósult fejlesztések elegendőek e terület céljainak eléréséhez.

- 38 E tekintetben a holland kormány megerősítette a tárgyaláson, hogy a Holland Királyság nem hivatkozott „tudományos tévedés” fennállására, amikor a Bizottságnak előterjesztette a Haringvliet KJTT felszíni területének csökkentésére vonatkozó javaslatát.
- 39 Továbbá a Bizottság a maga részéről nem terjesztett a Bíróság elé egyetlen olyan bizonyító erejű, tudományos tényt sem, amely alátámasztaná, hogy az eredeti javaslat alapja ilyen tévedés lett volna.
- 40 Következésképpen a Bizottság az atlanti bioföldrajzi régió közösségi jelentőségű természeti területeit tartalmazó jegyzéknek nyolcadik alkalommal, a 2015/72 végrehajtási határozat útján történő frissítése során Haringvliet területnek az e jegyzékbe a Leenheerenpolder nélkül való felvételét nem alapozhatta jogszerűen egy eredetileg elkövetett tudományos tévedés fennállására.
- 41 A fenti megfontolásokra tekintettel meg kell állapítani, hogy a 2015/72 végrehajtási határozat érvénytelen, amennyiben e határozat Haringvliet területet a Leenheerenpolder nélkül veszi fel az atlanti bioföldrajzi régió KJTT-inek jegyzékébe.

A költségekről

- 42 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (negyedik tanács) a következőképpen határozott:

Az atlanti biogeográfiai régió közösségi jelentőségű természeti területeit tartalmazó, nyolcadik alkalommal frissített jegyzék elfogadásáról szóló, 2014. december 3-i (EU) 2015/72 bizottsági végrehajtási határozat érvénytelen, amennyiben e határozat Haringvliet területet (NL 1000015) a Leenheerenpolder nélkül veszi fel e jegyzékbe.

Aláírások